

Gorzów Wlkp., 08 sierpnia 2022 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Nasz znak: BF-VIII.431.4.2022.PFlu

Sprawę prowadzi: Paweł Flügel

Telefon: 95 7851685

e-mail: pawel.flugel@lubuskie.uw.gov.pl

Pan

Krzysztof Gola

Wójt Gminy Bojadła

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 04 maja do 11 lipca 2022 r. w Urzędzie Gminy Bojadła¹ została przeprowadzona planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2021 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej.

Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³.

Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego upoważnień:

- Pani Anna Bylina – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 85-2/2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r.

- Pani Katarzyna Czapska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 85-3/2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r.

- Pan Paweł Flügel – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 85-1/2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Krzysztof Gola.

¹ Zwany dalej zamiennie UG lub Gmina.

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3) ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

W czasie kontroli wyjaśnień i informacji udzielali:

- Pan Krzysztof Gola – Wójt Gminy Bojadła
- Pani Irena Sochala – Skarbnik Gminy Bojadła,
- Pani Justyna Kwaśniewska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach,
- Pani Dorota Tomiak – Główna Księgowa w Urzędzie Gminy w Bojadłach,
- Pani Alicja Krochmal – Pracownik administracyjny ds. Funduszu Alimentacyjnego w OPS w Bojadłach.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowością i uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań Gmina w 2021 r. otrzymała za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 5 625 189,43 zł, tj.:

- w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa* w wysokości 2 325 170,43 zł,
- w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci* w wysokości 3 300 019,00 zł.

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą nr XVIII.111.2020 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2021, na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.3110.46.2020.ASob z dnia 22 października 2020 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane były na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów i wprowadzane do budżetu Gminy zarządzeniami Wójta Gminy w Bojadłach. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 5 625 189,43 zł. Dotacje wydatkowano w kwocie 5 598 814,50 zł.

Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 26 374,93 zł, co stanowi 0,47% otrzymanej dotacji. Z dotacji rozliczono się w terminie do dnia 31 stycznia 2022 r., zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2019.869).

Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Szczegółowe dane dotyczące planu, wykonania i terminów rozliczenia niewykorzystanej dotacji w poszczególnych rozdziałach przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Dotacje celowe w § 2010 i § 2060

Kwoty w zł

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
01095	Pozostała działalność	267 053,34	267 053,34	267 053,34	0,00	x
75011	Urzędy wojewódzkie	73 098,00	73 098,00	73 098,00	0,00	x
75212	Pozostałe wydatki obronne	1 000,00	1 000,00	0,00	1 000,00	15.11.2021

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	36 279,09	36 279,09	36 040,37	238,72	19.01.2022
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 894 470,00	1 894 470,00	1 871 487,18	22 982,82	13.01.2022
85503	Karta Dużej Rodziny	162,00	162,00	162,00	0,00	x
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	53 108,00	53 108,00	51 455,25	1 652,75	13.01.2022
Razem dla § 2010		2 325 170,43	2 325 170,43	2 299 296,14	25 874,29	x
§ 2060						
85501	Świadczenie wychowawcze	3 300 019,00	3 300 019,00	3 299 518,36	500,64	13.01.2022
Ogółem		5 625 189,43	5 625 189,43	5 598 814,50	26 374,93	x

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2021 r. Gmina Bojadła otrzymała dotację w kwocie: 73.098,00 zł, która została wykorzystana w 100%. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2021 r., ewidencji księgowej na koncie 130-3 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki zostały wydatkowane na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz dodatkami dla pracowników Urzędu Gminy, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług obcych, delegacje i szkolenia. Sprawdzeniu poddano wydatki na łączną kwotę 23.002,60 zł, stanowiące 31,47 % całości wydatków w następującej szczegółowości:

- §4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości 10.886,56 zł,
- §4110 Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 5.660,00 zł,
- §4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości 359,00 zł,
- §4300 Zakup usług obcych w wysokości 4.797,04 zł,
- §4410 Podróże służbowe krajowe w wysokości 500,00 zł oraz
- §4700 Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w wysokości 800,00 zł.

W ramach kontroli zweryfikowano część wydatków na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, które zostały wydatkowane przez kontrolowaną jednostkę w IV kwartale 2021r., w łącznej wysokości 16.905,56 zł. Zgodnie z informacją Pani Ireny Sochała – Skarbnika Gminy Bojadła (e-mail z 17.06.2022 r.) wydatki w IV kwartale 2021 r. dotyczą „1 osoby zatrudnionej na stanowisku Kierownika USC (...), zatrudnionej na cały etat. Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej przypada 99% etatu.” Kontrola

dokumentów źródłowych potwierdziła, że w zakresie czynności pracownika wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów prawa o aktach stanu cywilnego, przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, obrony cywilnej. Kontrolujący ustalili, że wydatki poniesione w omawianym rozdziale w §4010, 4110, 4120 a także w §4410 w wysokości 500,00 zł oraz w §4700 w wysokości 421,00 zł zostały przeksięgowane z rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) na podstawie PK 796 z dnia 31.12.2021 r. na łączną kwotę 17.826,56 zł. Z informacji od Pani Ireny Sochala – Skarbnik UG Bojadła (e-mail z 20.06.2022 r.) wynika, że „dokumentów źródłowych pod wydatki zaksięgowane w rozdz. 75011 §4410 na kwotę 500,00 zł oraz §4700 na kwotę 421,00 zł brak, ponieważ na koniec kwartału, koszty i wydatki zostały przeksięgowane z rozdz. 75023 §4410 i §4700. Plan został wprowadzony w tych § wzorem lat ubiegłych, gdzie urzędy funkcjonowały normalnie. Poniesione wydatki w tych paragrafach w rozdz. 75023 zostały przeksięgowane do rozdz. 75011 do planu. Kwota wydatków ogółem nie przekroczyła kwoty wyliczonej przez LUW za roboczogodzinę pracownika realizującego zadania zlecone.” Doprecyzowując wyjaśnienia w informacji e-mail z 24.06.2022 r. Pani Skarbnik dodała, że „w rozdz. 75023 wydatki dotyczyły pracowników UG. Należało zmienić plan i zwiększyć plan w §4010.” Zważając na powyższe, Zespół kontrolny stwierdza, że w omawianej sytuacji to plan finansowy wydatków jednostki w trakcie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej powinien być dostosowany do rzeczywistych potrzeb. Ujęty w budżecie UG Bojadła plan wydatków stanowił nieprzekraczalny limit, jednocześnie zarząd jednostki mógł zgodnie z ustawą o finansach publicznych dokonać zmian wydatków w ramach działu w zakresie wydatków bieżących, pozwalających skorygować plan. Kontrolowana jednostka w toku wykonywania budżetu nie skorzystała z możliwości zawartej w art. 257 ust. 3 ustawy o finansach publicznych tj. nie dokonała zmian w planie wydatków adekwatnie do bieżących potrzeb jednostki. Dokonano przeksięgowania wydatków pierwotnie poniesionych i poprawnie sklasyfikowanych w rozdz. 75023 § 4410 i §4470 jako wydatki bieżące UG Bojadła dot. delegacji i szkoleń pracowników nierealizujących zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Zespół Kontrolny ustalił, że powyższe skutkowało wykorzystaniem dotacji w wysokości 921,00 zł niezgodnie z przeznaczeniem i stosowanie do zapisów art. 169 ustawy o finansach publicznych środki podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Pozostała część kontrolowanych wydatków została poniesiona na zakup usług obcych polegających na serwisie oprogramowania oraz szkolenie. Podstawą wydatkowania środków na usługi obce była umowa z wykonawcą na asystę techniczną oprogramowania PB_EWID wspierającego prowadzenie gminnego rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz PB_USC, EkSPORT_USC obsługującego wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego w 2021 roku. Wynagrodzenie za wsparcie i serwis oprogramowania płatne było w okresach kwartalnych, każdorazowo w terminie wskazanym przez usługodawcę. Ponadto sprawdzeniu poddano wydatkowane przez jednostkę środki przeznaczone na szkolenie pracownika. Zgodnie z informacją uzyskaną od Pani Ireny Sochala – Skarbnika Gminy Bojadła (e-mail z 17.06.2022 r.) „na szkolenie zgłasza się pracownik UG na podstawie otrzymywanych ofert na adres e-mail, wybierając najkorzystniejszą ofertę”. Za udział w szkoleniu usługodawca wystawił fakturę z terminem płatności ustalonym na dzień 15.07.2021 r. UG Bojadła dokonał opłaty zobowiązania po 4 dniach od upływu ustalonego terminu. Z wyjaśnień Pani Skarbnik (e-mail z 24.06.2022 r.)

wynika, że „zapłata faktury nr 2/07/2021/6019 z dnia 08.07.2021 r. nastąpiła 19 lipca 2021 ponieważ faktura wpłynęła w dniu 15.07.2021 r., skierowana została do opisanego przez osobę merytoryczną i wpłynęła do księgowości 16.07.2021 r. Trudno teraz powiedzieć, jaka była przyczyna dokonania przelewu w dniu 19.07.2021 r., myślę, że w dniu 16.07.2021 r. (piątek) nie było osoby podpisującej przelew (Wójt, Sekretarz). (...) Urząd z tego powodu nie był obciążony odsetkami.” Biorąc pod uwagę powyższe, zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia, zwracając uwagę na fakt, że normą jest dokonywanie wydatków w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tym samym dotrzymywanie terminów płatności ustalonych z dostawcami, usługodawcami. Faktury za zrealizowane usługi obce oraz szkoleniowe zostały odpowiednio zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowych oraz zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika oraz Wójta. Zespół kontrolny potwierdza, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym z wyłączeniem wydatków poniesionych w §4410 w wysokości 500,00 zł oraz w §4700 w wysokości 421,00 zł.

2. Dział 855 – Rodzina, rozdział 85502– Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Wydatki w rozdziale były realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach⁵. W okresie objętym kontrolą obsługę finansowo-księgową oraz rachunkowości i sprawozdawczości OPS prowadził Urząd Gminy Bojadła⁶. Zgodnie z §4.2 uchwały wspólna obsługa nie obejmuje i nie narusza kompetencji kierownika OPS do dysponowania środkami publicznymi oraz do zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie. Szczegółowej kontroli poddano nie mniej niż 50 % wydatków poniesionych w §4210 oraz §4300 przez OPS.

➤ § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Zgodnie z ewidencją księgową⁷, wydatki w roku 2021 w § 4210 wyniosły 3 503,30 zł. Kontrolą objęto 100% wydatków zaewidencjonowanych w tym paragrafie. W ewidencji ujęto 10 pozycji księgowych, obejmujących następujące zakupy druków dla beneficjentów świadczeń rodzinnych, bęben do drukarki, materiały do naprawy biurka oraz materiały biurowe i higieniczne,

➤ § 4300 – Zakup usług pozostałych

Zgodnie z ewidencją księgową⁸, wydatki w roku 2021 w § 4300 wyniosły 9 779,43 zł. Kontrolą objęto wydatki na kwotę 5 518,81 zł, tj. 56,43% poniesionych wydatków w tym paragrafie. W ewidencji ujęto 36 pozycji księgowych, które dotyczyły zakupu usług pocztowych, usług kopiowania, dostępu do LEX, nadzoru nad programem do obsługi FA, utrzymanie strony www, opłaty bankowej.

➤ Ustalenia wspólne dla § 4210 i § 4300

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wydatki zostały poniesione zgodnie z zawartymi umowami, na potrzeby funkcjonowania OPS z przeznaczeniem na obsługę zadań z zakresu świadczeń rodzinnych. Faktury wystawione za zrealizowane zakupy

⁵ Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach zwany dalej w skrócie OPS.

⁶ Uchwała nr XXII/111/2016 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 10 października 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi przez Urząd Gminy Bojadła.

⁷ Obroty na klasyfikacji wydatków dla 855 855024210 za okres 2020.01.01 – 2020.12.31.

⁸ Obroty na klasyfikacji wydatków dla 855 855024300 za okres 2020.01.01 – 2020.12.31.

i dostarczone usługi zostały opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowych oraz zatwierdzone do wypłaty. Płatności dokonano w terminach wymagalnych na rachunki bankowe wskazane na fakturach. Wydatki zostały ujęte w ewidencji księgowej zgodnie z klasyfikacją budżetową i pozostają w zgodzie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-50W. Nie stwierdzono przekroczenia planu wydatków w tych paragrafach. Przy udzielaniu zamówień o wartości do 130 000,00 zł, OPS stosował w codziennej praktyce zasady wymagane ustawą o finansach publicznych⁹. Zasady te nie zostały jednak doprecyzowane i sformalizowane, gdyż jak wynika z przedłożonej przez Panią Justynę Kwaśniewską – Kierownika OPS pismem nr OPS.0910.1.3.2022 z dnia 24.05.2022 r. informacji „OPS nie posiada regulaminu udzielania zamówień publicznych, a w związku z brakiem wymogu posiadania takiego regulaminu opiera się wprost na zapisach ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy o finansach publicznych. Gmina Bojadła jest mała i liczy ok. 3200 mieszkańców. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej jest mały i wydatki przeznaczone na realizację zadań statutowych ograniczone są do niezbędnego minimum. Poszczególne wydatki nie przekraczają kwoty 130 000,00 zł, zatem nie jest wdrażana procedura zamówień publicznych. Jednakże mając na uwadze zapis art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który wskazuje, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: 1) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, 2) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, OPS starannie dobiera metody wyboru dostawców usług kierując się w szczególności następującymi kryteriami:

- doświadczenie (dostawca ma ugruntowaną pozycję na rynku, cieszy się dobrą opinią, posiada potencjał do zaspokojenia aktualnej potrzeby w konkretnej dziedzinie);
- jakość dostarczanych usług/produktów (dotychczasowa współpraca z OPS i brak reklamacji, niezawodność, dopasowanie i zadowolenie z usług/produktów);
- zdolność do nieprzerwanego dostarczania usług/produktów (w przypadku potrzeby dostarczania usług/produktów na bieżąco);
- własny lub zewnętrzny zespół ekspertów (mogą odpowiadać na pojawiające się pytania lub wyjaśniać pojawiające się zagadnienia w celu zapobiegania błędom);
- szeroki zakres asortymentu usług/produktów;
- cena; – warunki płatności;
- obsługa klienta (łatwość i szybkość nawiązania kontaktu z dostawcą usługi/produktu).

Biorąc po uwagę ww. kryteria OPS przeprowadza rozeznanie rynkowe dostawców usług/produktów za pomocą różnych dostępnych narzędzi, w szczególności: – oferty dostawców (np. przesłane e-mailem, zamieszczane na stronach internetowych); – zbieranie opinii od dotychczasowych klientów (np. rozmowy telefoniczne, przesłane referencje).”

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, kontrolujący proponują Kierownikowi OPS rozważenie opracowania i wdrożenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w OPS, w zakresie procedur udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000 zł, m.in. w oparciu o nowe zapisy ustawy PZP (Dz.U.2021.1129), które weszły w życie z dniem 01.01.2021 r.

⁹ Wydatki publiczne powinny być dokonywane: 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Ponadto, kontrolujący potwierdzili, że w świetle zebranego materiału w tym przedłożonej przez Kierownika OPS pismem nr OPS.0910.1.4.2022 z dnia 26.05.2022 r. informacji, OPS w roku 2021 poniósł w rozdziale 85502 wydatki na realizację zadań zleconych ustawami finansowanymi w całości z budżetu państwa, które to wydatki nie są objęte ustawowemu obowiązkowi działań informacyjnych¹⁰.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, do zrealizowania przez Gminę w 2021 r. została ustalona na kwotę 24 040,00 zł. Na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2021 r. wysokość dochodów wykonanych w 2021 r. wyniosła 22 386,30 zł, co stanowi 93,12% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości odprowadzonych dochodów na rachunek LUW w poszczególnych rozdziałach i paragrafach przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2021 r. Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
75011	0690	0,00	31,00	29,45	29,45
85502	0920	0,00	6 860,82	6 860,82	6 860,82
	0970	0,00	3 383,98	1 691,99	1 691,99
	0980	24 040,00	12 110,50	7 266,30	7 373,69 ^{*1}
RAZEM		24 040,00	22 386,30	15 848,56	15 955,95

^{*1)} Różnica pomiędzy dochodami należnymi, przekazanymi wynosi 107,39 zł. W wyjaśnieniu otrzymanym od Wójta Gminy Bojadła przekazanym pismem z dnia 30.05.2022 r. czytamy: „(...)w sprawie wystąpienia różnic dla dochodów przekazanych na podst. sprawozdania Rb-27ZZ, informujemy, że po analizie księgowości znaleźliśmy błąd w księgowaniu analitycznym dochodów wykonanych – potrąconych na rzecz JST. W Rb-27zz w kolumnie 6 zamiast kwoty 12 110,50 powinno być 12 289,50, a w kolumnie 7 zamiast kwoty 4 736,81 powinno być 4 915,81. Pozostałe pozycje sprawozdania pozostają bez zmian. Dochody wykonane w rozdziale 85502-0980 dla Budżetu Państwa jak i dla JST zostały przekazane prawidłowo.”

Zgodnie z przyjętą metodologią szczegółowej kontroli poddano dochody wykonane w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz 100% dochodów wykonanych przez gminę w rozdziale 85502 pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

1. Dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

1.1 Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 808 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 877 ze zm.)¹¹ przyznawanie i wypłata

¹⁰ art. 35a ust. 1 i art. 35b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, (przepisy wykonawcze: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz.U.2021.953).

¹¹ Zwanej dalej ustawą.

świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie realizowane było przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach, który jest jednostką organizacyjną Gminy Bojadła i wykonuje, m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę¹². W przedmiotowym zakresie Pan Krzysztof Gola – Wójt Gminy Bojadła udzielił Pani Justynie Kwaśniewskiej – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach upoważnienia¹³ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Ewidencja księgowa należności i dochodów wykonanych w rozdziale 85502 prowadzona była w UG w Bojadłach. W okresie kontrolowanym w jednostce obowiązywały *Zasady (polityka) rachunkowości* oraz *Zakładowy plan kont UG Bojadła* wprowadzone do stosowania Zarządzeniem nr 0050.16.2020 Wójta Gminy Bojadła z dnia 9 marca 2020 r. Ewidencja szczegółowa dłużników alimentacyjnych prowadzona była przez pracownika merytorycznego OPS w Bojadłach w programie do obsługi świadczeń TOP – TEAM. W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była w UG w Bojadłach za pośrednictwem kont: 221- 75 (ZA) i 221-89 (FA), ale jedynie w części dotyczącej budżetu jednostki samorządu terytorialnego bez uwzględnienia części budżetu państwa. Pani Dorota Tomiak – Główna Księgowa w UG w Bojadłach wskazała, że: „ (...) wydruk *analityki dłużników alimentacyjnych* otrzymuję po zakończonym kwartale od pracownika administracyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Alicji Krochmal, w którym zadłużenie jest dzielone na 60% i 40%. Pani Ala robi mi również wydruk z wypłaconych w danym kwartale alimentów i na tej podstawie ja robię przypis na k-to 240-500 / 225-5 60%, 221-89 / 720-2 40 % w budżecie Gminy”. Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia, jednocześnie wskazując, że Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z uwzględnieniem zasad szczególnych wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.U. z 2020 r., poz. 342). Z opisu do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (ujętego w załączniku nr 3 do rozporządzenia) wynika, iż służy ono do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 221 ujmują się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, natomiast na stronie Ma tego konta ujmują się wpłaty należności z tego tytułu oraz odpisy (zmniejszenia) należności. W opinii Zespołu kontrolnego, uwzględniając powyższe, jak

¹² Uchwała nr XXXVII.210/14 Rady Gminy w Bojadłach z dn. 13.01.2014 r. ws. Statutu OPS w Bojadłach.

¹³ Upoważnienie Wójta Gminy Bojadła nr 22/2018 z dn. 12.12.2018 r.

również mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności i przejrzystości prowadzonej ewidencji księgowej, należności alimentacyjne powinny zostać ujęte w księgach rachunkowych jednostki na koncie 221 w dacie i w kwocie wypłaconego świadczenia osobie uprawnionej.

- ewidencja dochodów wykonanych w rozdziale 85502 prowadzona była na koncie 139-1. Stosownie do zasad funkcjonowania konta 139 – „Inne rachunki bankowe” zawartych w załączniku nr 3 do ww. Rozporządzenia konto to służy w szczególności do ewidencji obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych: czeków potwierdzonych, sum depozytowych, sum na zlecenie oraz środków obcych na inwestycje. W załączniku nr 3 wprost wskazano, że do ewidencji środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych służy konto 130 – „Rachunek bieżący” jednostki. Z uwagi na powyższe w opinii Zespołu kontrolnego wpływy z tytułu FA, ZA oraz odsetek od FA powinny być księgowane na koncie 130.

- wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §0970 – „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast w §0940 – „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”. W omawianym zakresie stanowisko zajęło Ministerstwo Finansów. W piśmie z dnia 22 lutego 2017 r. będącym odpowiedzią na pytanie zadane przez Redakcję Poradnika Rachunkowości Budżetowej wskazało, że zarówno dochody, jak i wydatki powinny być klasyfikowane w podziałkach możliwie najlepiej oddających charakter ewidencjonowanych środków. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z paragrafu dochodowego 097 wyodrębniono m.in. paragraf 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych", który ma zastosowanie od 1 stycznia 2017 r. Po ww. zmianie paragraf 097 "Wpływy z różnych dochodów" obejmuje wszystkie pozostałe dochody nieobjęte poszczególnymi paragrafami, w szczególności: o spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp., o zwrot kosztów szkolenia pracowników, wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami prawa, wpływy za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych, wpływy z tytułu udostępniania informacji publicznej zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. Z uwagi na powyższe, w opinii Zespołu kontrolnego wpływy z tytułu zwrotów zaliczek alimentacyjnych wypłaconych na podstawie art. 42 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które do 31 grudnia 2016 r. w ośrodkach pomocy społecznej były klasyfikowane w paragrafie 097 "Wpływy z różnych dochodów" z odpowiednią czwartą cyfrą, od 1 stycznia 2017 r. należy klasyfikować w paragrafie dochodowym 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych" z odpowiednią czwartą cyfrą.

1.2. Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli prawidłowość ustalania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa sprawdzono na próbie obejmującej 5 dłużników alimentacyjnych, od których w 2021 r. odnotowano wpłaty w paragrafach:

- §0920 – Pozostałe odsetki – w łącznej wysokości: 3 957,33 zł,
- §0970 - Wpływy z różnych dochodów (ZA) w wysokości: 3 383,98 zł,

- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości: 12 156,15 zł.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli.

Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Wójta Gminy Bojadła¹⁴,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie TOP-TEAM imienna ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na budżet państwa i gminę wierzyciela oraz odsetki w dwóch kontrolowanych przypadkach osoby uprawnione pobierały świadczenia z FA w okresie kontrolowanym, tj. w 2021 r.,
- OPS jako organ właściwy wierzyciela każdorazowo weryfikował, czy dana osoba jest uprawniona do świadczenia z FA, tj. w szczególności czy spełnia kryteria określone w art. 9 ust.1, 1a ustawy, czy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł,
- w jednym kontrolowanym przypadku dłużnik posiadał zadłużenie z tytułu ZA,
- analityczny rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu FA, ZA i odsetek od FA prowadzony był w programie merytorycznym TOP-TEAM,
- przypisy należności w programie TOP-TEAM dokonywane były w prawidłowych wysokościach, tj. zgodnie z kwotami określonymi w decyzjach Wójta Gminy,
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie TOP-TEAM na dzień wpływu należności na konto UG w Bojadłach a nie z faktyczną datą wniesienia opłaty przez dłużnika do komornika, tj. z datą wskazaną przez komornika w tytule potwierdzenia operacji. Pani Alicja Krochmal – Pracownik administracyjny ds. Funduszu Alimentacyjnego w OPS wyjaśniła, że: „(...) w naszym ośrodku przyjęta była zasada, że kwoty wyegzekwowane od dłużników wpisywano w Top-Team z datą wpływu do UG, natomiast od pewnego czasu wpisujemy faktyczną datę ściągnięcia należności przez komornika.”. Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia i jednocześnie wskazuje, że obowiązek rozliczania wpłat na dzień wniesienia opłaty przez dłużnika do komornika wynika z zapisów art. 462 § 1 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 poz. 1740 ze zm.). Dłużnik, spełniając świadczenie, może żądać od wierzyciela pokwitowania. Jednocześnie, jak wynika z art. 815 § 2 Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 poz. 1575 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 1805 ze zm.), pokwitowanie komornika ma taki sam skutek jak pokwitowanie wierzyciela sporządzone w formie dokumentu urzędowego. Należy przyjąć, że jeżeli dłużnik alimentacyjny spełnia świadczenie w ramach postępowania egzekucyjnego do rąk komornika, to jest to równoznaczne ze spełnieniem świadczenia na rzecz wierzyciela (w tym przypadku UG). Za powyższym przemawia również treść art. 31 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. O komornikach sądowych (Dz.U. z 2020 poz. 121 ze zm., Dz. U. z 2021 poz. 850 ze zm.), zgodnie z którym komornik, co do zasady, ma obowiązek w terminie 4 dni przekazać wierzycielowi wyegzekwowane należności, a w przypadku egzekucji świadczeń alimentacyjnych i rentowych komornik przekazuje wierzycielowi wyegzekwowane

¹⁴ Decyzje zostały podpisane z upoważnienia Wójta Gminy przez Panią Justynę Kwaśniewską – Kierownika OPS w Bojadłach.

należności niezwłocznie, niezależnie od sposobu ich wyegzekwowania. Natomiast, jeżeli komornik dopuści do opóźnienia, jest obowiązany zapłacić wierzycielowi odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot otrzymanych i nierozliczonych w terminie. Z przepisów tych wynika jednoznacznie, że od momentu spełnienia świadczenia przez dłużnika alimentacyjnego do rąk komornika (na rachunek bankowy komornika), to na komorniku spoczywa obowiązek przekazania wyegzekwowanych środków wierzycielowi, a w przypadku opóźnienia w przekazaniu tych środków, to komornik, a nie dłużnik, będzie zobowiązany do zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie. Podsumowując, przyjmując należy, że chwilą spłaty przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu zadłużenia z FA jest dzień wpływu tych środków na rachunek bankowy komornika, a nie dzień, w którym wyegzekwowane środki wpłyną na rachunek bankowy UG w wyniku przelewu dokonanego przez komornika,

- zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z wpłat uzyskanych od komornika w pierwszej kolejności zaspokajane były należności z tytułu FA,
- wpłacone należności z tytułu FA, Gmina w pierwszej kolejności zaliczała na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 Ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 poz.1575 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 1805 ze zm.),
- poszczególne wpłaty z tytułu FA, ZA i odsetek dokonane przez komornika w 2021 r. i zapisane w programie TOP-TEAM - *Raport zwrotów na Fundusz Alimentacyjny stan na dzień 31.12.2021 r. oraz Raport zwrotów na Zaliczkę Alimentacyjną na dzień: 31.12.2021 r.* były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej na koncie 139 i wykazanymi w Sprawozdaniu Rb – 27ZZ za IV kwartał 2021 r.,
- dane wykazane w programie merytorycznym TOP-TEAM w zakresie należności, w tym należności pozostałych do zapłaty w rozdziale 85502, w paragrafach: 0980, 0970 i 0920 - *Raport długu dłużników, stan długu na dzień: 31.12.2021 r.* były spójne z danymi wykazanymi w Sprawozdaniu Rb – 27ZZ za IV kwartał 2021 r. (kol. nr 5).

1.3 Prawidłowość podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby, skontrolowano działania podejmowane przez OPS w Bojadłach wobec dłużników alimentacyjnych zalegających ze spłatą należności z tytułu funduszu alimentacyjnego za okresy świadczeniowe 2019/2020 i 2020/2021¹⁵. Sprawdzone stosowanie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm., Dz.U. z 2020 poz.256 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 735). Ustalono, że na dzień 31.12.2021 r. zaległości w funduszu alimentacyjnym posiadało 45 osób.

Do kontroli wybrano dokumentację 3 dłużników alimentacyjnych, dla których w dwóch przypadkach Gmina Bojadła była zarówno organem właściwym wierzyciela jak i organem właściwym dłużnika oraz w jednym przypadku Gmina Bojadła była tylko organem właściwym wierzyciela. Stan zadłużenia przyjętych do próby dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2021 r. wyniósł łącznie z tytułu należności głównej:

150 510,76 zł, odsetek: 52 760,98 zł. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- w jednym przypadku OPS realizował obowiązek wynikający z art. 3 ust. 5 ustawy, tj. wystąpił do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużnika

¹⁵ Tj. od 01.10.2019 r. do 30.09.2020 r. oraz od 01.10.2020 r. do 30.09.2021 r.

alimentacyjnego w okresach świadczeniowych 2019/2020 i 2020/2021¹⁶,

- każdorazowo po wydaniu przez OPS decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z FA¹⁷, stosownie do zapisów art. 27 ust. 1 ustawy osoba zobowiązana do alimentacji była informowana w formie pisemnej o fakcie przyznania świadczeń z FA osobie uprawnionej, obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z FA, jak również o wysokości zobowiązań wynikających z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy. Informacje o wysokości przedmiotowych zobowiązań były wykazywane w pismach OPS do dłużników alimentacyjnych na podstawie danych wykazanych w zaświadczeniach organów egzekucyjnych o bezskuteczności prowadzonych postępowań egzekucyjnych,
- stosownie do zapisów art. 8a ustawy każdy skontrolowany dłużnik został zgłoszony do biura informacji gospodarczej¹⁸,
- we wszystkich skontrolowanych przypadkach OPS skierował do komorników sądowych wnioski o przyłączenie się do prowadzonych postępowań egzekucyjnych, zgodnie z art. 27 ust. 8 ustawy do wniosków dołączone zostały ostateczne decyzje przyznające świadczenia z FA osobie uprawnionej oraz informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminach wypłat świadczeń z FA,
- OPS realizował obowiązek przekazywania komornikowi sądowemu wszelkich informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji świadczeń alimentacyjnych¹⁹,
- w każdym skontrolowanym przypadku OPS wzywał dłużników alimentacyjnych do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także stanu zdrowia i przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej,
- w dwóch skontrolowanych przypadkach, stosownie do zapisów art. 5 ust. 3b pkt 1 ustawy kierowano do Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z wnioskiem o ściganie za przestępstwo z art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeksu karnego²⁰, w wyniku tych działań Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie wydała wobec pozwanych akty oskarżenia.

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań Jednostki w przedmiotowym zakresie, tj. OPS działając jako organ właściwy wierzyciela i/lub dłużnika realizował wszystkie obowiązki wynikające z Ustawy i zmierzające do wyegzekwowania należności Skarbu Państwa. Wszystkie działania podejmowane były w bieżących okresach świadczeniowych, niezwłocznie lub bez zbędnej zwłoki.

¹⁶ Dla trzech przyjętych do próby dłużników Gmina była:

- w jednym przypadku organem właściwym tylko wobec wierzyciela,
- dla dwóch pozostałych dłużników zarówno organem właściwym wierzyciela jak i dłużnika.

¹⁷ Decyzje wystawiane były na wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z FA składane do OPS przez osoby uprawnione.

¹⁸ ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A., KRD Krajowy Rejestr Długów, BIG Info Monitor, KBIG Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, KIDT Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

¹⁹ W szczególności: informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych, informacje o przekazaniu do PUP wniosków o aktywizację zawodową dłużników lub zarejestrowanie w PUP, o podjętym przez dłużnika zatrudnieniu, o skierowaniu wniosków o ściganie z art. 209 Kodeksu karnego.

²⁰ W aktach spraw skontrolowanych dłużników znajdowały się prawomocne decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

2. Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z metodyką kontroli, terminowość odprowadzania pobranych dochodów sprawdzono na próbie, do której włączono 100% dochodów odprowadzonych w 2021 r. w rozdziale 85502 w §0920, §0970, §0980.

Tryb i terminy przekazywania dochodów do budżetu państwa reguluje art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2019.869). Zapisy tej ustawy mówią, że zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:

- 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
- 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca;
- Pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa wyżej - w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy - do pierwszego dnia roboczego po tym terminie.

Terminowość odprowadzania dochodów budżetowych w roku 2021 r., zbadano w oparciu o ewidencję księgową prowadzoną w Urzędzie Gminy na kontach 240, 225 i 139 i ustalono, że:

- dochody w rozdziale 85502 związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej z tytułu spłaty: odsetek od zwróconych przez dłużników, wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (§0920), świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego (§0980), świadczeń wypłaconych z zaliczki alimentacyjnej (§0970), wpływały bezpośrednio na rachunek UG²¹,
- dochody uzyskane w 2021 r. przez UG w rozdziale 85502 były przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem dochodów wykonanych na łączną kwotę 610,24 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Dochody wykonane w 2021 r. i przekazane po terminie. kwoty w zł

Dochód wykonany za okres	§	Wysokość dochodu bp.	Data przekazania	Ilość dni po terminie	Należne odsetki
21.04-10.05.2021	0920	48,30	19.05.2021 ^{*1)}	2	0,18
	0920	85,00		2	
	0980	275,52		2	
21.08-10.09.2021	0920	1,02	04.11.2021	50	0,01
21.10-10.11.2021	0920	200,40	16.11.2021	1	0,04
		610,24			0,23
*1) Ustawowy termin przypadał na 15.05.2021 (sobota), zatem faktyczny termin upływał w najbliższy dzień roboczy przypadający na 17.05.2021 r.					

W otrzymanym wyjaśnieniu od Pani Ireny Sochala – Skarbnika Gminy Bojadła pismem z dnia 16.05.2022 r. w związku z przekazaniem dochodów bp. po terminie czytamy: „że:

²¹ W okresie objętym kontrolą obsługę finansowo-księgową oraz rachunkowości i sprawozdawczości OPS prowadził Urząd Gminy Bojadła na podstawie Uchwały nr XXII/111/2016 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 10 października 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi przez Urząd Gminy Bojadła.

- w rozdziale 85502 § 0980 kwotę 275,52 oraz 85502 § 0920 kwoty 48,30 i 85,00 przekazano 19.05.2021r., ponieważ pracownik księgowości odpowiedzialny za przekazywanie dochodów do LUW, zachorował na COVID-19, a pozostali pracownicy księgowości zostali skierowani na kwarantannę. Po powrocie z kwarantanny przelewy zostały niezwłocznie wykonane,
 - w rozdz. 85502 § 0920 kwota 1,02 została mylnie zaksięgowana co było powodem przekazania w późniejszym terminie, dopiero po uzgodnieniu sald,
 - w 85502 § 0920 przelew na kwotę 200,40 został przygotowany dzień 15.11.2021 r. lecz nie było osób upoważnionych do podpisania przelewów i dlatego nie było możliwości ich wykonania. Przelewu dokonano w następnym dniu tj. 16.11.2021 r. Jednocześnie nadmieniam, że był to dla pracowników bardzo trudny okres, praca rotacyjna, zastępstwa na wielu stanowiskach ze względu na opiekę nad dziećmi i mogło się zdarzyć, że środki zostały przekazane z niewielkim opóźnieniem. Z reguły staramy się przekazywać środki w terminie." Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie jednocześnie wskazując, że po stronie UG leży obowiązek zapewnienia takiej organizacji pracy by należne dla budżetu państwa dochody były przekazywane w ustawowych terminach. Kontrolujący ustalili, że wartość odsetek naliczonych i nieodprowadzonych od przekazanych po terminie dochodów wyniosła 0,23 zł. Stosownie do zapisów art. 255 ust. 3 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych naliczone i nieodprowadzone odsetki od przekazanych po terminie dochodów budżetu państwa należy niezwłocznie przekazać na rachunek LUW.
- W zakresie dokonywania należnych potrąceń ustalono, że dochody w rozdziale 85502 zostały odprowadzone w prawidłowej wysokości w części należnej dla budżetu państwa:
- §0920 (odsetki od świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego) gdzie 100% dochodów zostało odprowadzonych do LUW, co pozostaje w zgodzie z art.27 ust. 4 ustawy o p.o.u.d.a.²²,
 - §0980 (fundusz alimentacyjny) gdzie 60% dochodów zostało odprowadzonych do LUW,
 - §0970 (zaliczka alimentacyjna) gdzie 50% dochodów zostało odprowadzonych do LUW, co pozostaje w zgodzie z art. 43 ust. 1 ustawy o p.o.u.d.a.²³.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50(D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 12.04.2021 r., 08.07.2021 r., 14.10.2021 r., 31.01.2022 r. Dane ujęte w sprawozdaniach za IV kwartał 2021 rok zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny ewidencją księgową.
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom

²² 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

²³ Egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych prowadzi się w dalszym ciągu, aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów tj. art. 12 ust.2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, z którego wynika że 50% kwoty należności, jaką dłużnik alimentacyjny zwrócił organowi właściwemu wierzyciela - stanowi dochód własny gminy, pozostałe 50% tej kwoty stanowi dochód budżetu państwa.

samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 09.04.2021 r., 08.07.2021 r., 11.10.2021 r., 28.01.2022 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2021 rok zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową za wyjątkiem dochodów wykonanych w rozdz. 85502 p. 0980, szczegóły w pkt III (Tabela 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2021 r.) niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz należności i zaległości wykazanych w części A danych uzupełniających do sprawozdania dot. części należnej budżetowi państwa. W ewidencji księgowej na koncie 240-500 wykazano saldo w wysokości 553.911,25 zł natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 553.911,37 zł tj., więcej o 0,12 zł.

- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 19.04.2021 r., 16.07.2021 r., 15.10.2021 r., 02.02.2022 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2021 rok zostały przedstawione niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, gdzie suma sald na kontach 240-66 oraz 240-500 stanowi kwotę w wysokości 584.788,73 zł natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 584.788,85 zł tj., więcej o 0,12 zł.

VI. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

Nieprawidłowość:

1. Wydatkowanie dotacji w rozdz. 75011 §4410 na kwotę 500,00 zł oraz §4700 na kwotę 421,00 zł niezgodnie z przeznaczeniem tj. na wydatki bieżące UG w Bojadłach dot. pracowników nierealizujących zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Kwota w łącznej wysokości 921,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych podlega zwrotowi do budżetu państwa. (ss.3-5). W dniu 20.07.2022 r. oraz 05.08.2022 r. jednostka zwróciła dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem w łącznej wysokości 981,00 zł tj. wraz z prawidłowo naliczonymi odsetkami. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Pani Irena Sochala – Skarbnik Gminy Bojadła.

Uchybienia:

1. Ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była w UG w Bojadłach za pośrednictwem kont: 221- 75 (ZA) i 221-89 (FA) jedynie w części dotyczącej budżetu jednostki samorządu terytorialnego bez uwzględnienia części budżetu państwa (s.8).
2. Ewidencja dochodów wykonanych w rozdziale 85502 prowadzona była w UG w Bojadłach na koncie 139, co jest niezgodne z zasadami określonymi w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski (ss.8-9).
3. Wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (s.9).
4. Kwoty wyegzekwowanych należności z tytułu FA, ZA i odsetek zapisane i rozliczane były w programie TOP-TEAM na dzień wpływu należności na konto UG w Bojadłach, zamiast z faktyczną datą wniesienia opłaty przez dłużnika do komornika, tj. z datą wskazaną przez komornika w tytule potwierdzenia operacji (ss.10-11).

5. Część dochodów należnych dla budżetu państwa w rozdziale 85502 na kwotę 610,24 zł została przekazana po terminie (ss.13-14).
6. Niezgodność danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2021r. (dane uzupełniające, część A), a ewidencją księgową w zakresie należności i zaległości w rozdz. 85502 p. 0980 w części należnej budżetowi państwa (ss.14-15).
7. Niezgodność danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-ZN za IV kwartał 2021r. a ewidencją księgową w zakresie należności skarbu państwa z tytułu wykonywania przez jst zadań zleconych (§.15).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień zalecam²⁴:

Dla stwierdzonej nieprawidłowości:

1. Wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem, ściśle przestrzegając zasad wynikających z zapisów art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Dla stwierdzonych uchybień:

1. Prowadzenie ewidencji należności w rozdziale 85502 za pośrednictwem konta 221 z uwzględnieniem części przypadającej dla budżetu państwa.
2. Prowadzenie ewidencji dochodów wykonanych w rozdziale 85502 zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski.
3. Prowadzenie ewidencji księgowej dla dochodów budżetu państwa z tytułu zaliczki alimentacyjnej zgodnie z klasyfikacją budżetową, tj. w paragrafie 094 - „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”.
4. Zapisywanie i rozliczanie w programie do obsługi dłużników alimentacyjnych TOP-TEAM wyegzekwowanych przez komorników kwot należności z tytułu FA, ZA i odsetek z faktyczną datą wniesienia opłaty przez dłużnika do komornika.
5. Przekazywanie dochodów do budżetu państwa w ustawowych terminach.
6. i 7. Zapewnienie by dane wykazywane w sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia²⁵.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

²⁴ art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

²⁵ art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).